

SEMINARIUM BOŁOŃSKIE
„Studia doktoranckie w rok po wprowadzeniu KRK”

**„Przykład dobrych studiów doktoranckich
– jak to robią uczelnie laureaci konkursu na
Najbardziej Prodoktorancką Uczelnię PRODOK 2012?”**

Krzysztof Malaga

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Wydział Informatyki i Gospodarki Elektronicznej

Uniwersytet Śląski

Katowice, 15.11.2013 r.

Konkurs PRODOK 2012

Konkurs na Najbardziej Prodoktorancką Uczelnię Wyższą w Polsce odbył się już po raz piąty.

Głównym organizatorem konkursu jest Krajowa Reprezentacja Doktorantów (przedstawiciel ogółu doktorantów w Polsce).

W skład kapituły przez kolejne lata wchodziłi przedstawiciele Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polski a także samych doktorantów.

Celem Konkursu jest wyłonienie najbardziej przyjaznej dla doktorantów uczelni. Do konkursu może zgłosić się każda uczelnia.

Liczba zgłaszających się podmiotów stale wzrasta (39 w 2012 r.).

Kryteria Konkursu PRODOK 2012

Obszar I - zabezpieczenie socjalne - zilustrowanie ilości, wysokości stypendiów doktoranckich oraz trybu ich przyznawania, a także form pomocy osobom z niepełnosprawnością, zasad kwaterunku doktorantów w domach studenckich i asystenckich (**max. 33 pkt.**).

Obszar II - wspieranie aktywności młodego naukowca – wskazanie możliwości przyznawania doktorantom dotacji na badania własne z różnych źródeł; inicjatyw szkoleniowych i organizacyjnych przy pozyskiwaniu grantów oraz wymianie międzynarodowej doktorantów, a także jakość obsługi administracyjnej oraz zasady korzystania z zasobów bibliotecznych (**max. 36 pkt.**).

Kryteria Konkursu PRODOK 2012

Obszar III – wpływ doktorantów na proces kształcenia - zbadanie wpływu doktorantów na kształt programu studiów, dostępność lektoratów języków obcych, poziom obciążenia dydaktycznego w danym roku akademickim (**max. 10 pkt.**).

Obszar IV - samorządność doktorancka - zilustrowanie obecności przedstawicieli samorządu doktorantów w uczelnianych gremiach np. komisjach dyscyplinarnych, senackich, rektorskich, zapewnienie bazy materialnej dla działań samorządowych, m.in. pomieszczenia, budżetu, adresu na stronie www uczelni oraz aktywności własnej samorządów na polu naukowym, kulturalnym i integracyjnym (**max. 28 pkt.**).

Obszar V – inne - zobrazowanie preferowanej formy studiów oraz rozwiązań unikatowych, niemieszczących się w zakresie poprzednich obszarów (**max. 8 pkt.**).

Wyniki Konkursu PRODOK 2012 r.

Miejsce	Uczelnia	I	II	III	IV	Inne	Suma
1	Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu	29	34	10	25,5	4	102,5
2	Politechnika Gdańska	21	34	8	25,5	8	96,5
3	Politechnika Warszawska	20	35	9	24	8	96
4	Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu	25	36	8	18	8	95
5	Uniwersytet Jagielloński	17	28	9	27	8	89
	Uniwersytet Gdański	19	31	7	26	6	89

Wydział Informatyki i Gospodarki Elektronicznej (WIGE) na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu (UEP)

Rozpoczęcie działalności WIGE na UEP od r. ak. 2006/2007.

**Wprowadzenie studiów licencjackich i magisterskich na kierunku :
informatyka i ekonometria od r. ak. 2007/2008,
techniczne wspomaganie Internetu od r. ak. 2008/2009.**

**Uzyskanie uprawnień do nadawania stopnia doktora w dziedzinie
nauk ekonomicznych w dyscyplinie ekonomia w r. ak. 2007/2008.**

**Uzyskanie uprawnień do nadawania stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk ekonomicznych w dyscyplinie ekonomia w r. ak.
2010/2011.**

**Inauguracje I, II i III edycji Wydziałowych Studiów Doktoranckich
w latach 2011/2012; 2012/2013 i 2013/2014.**

Wydział Informatyki i Gospodarki Elektronicznej w latach 2006-2013

Dziekan WIGE– prof. dr hab. Emil Panek, prof. zw. UEP

Katedry: (7)

**Badań Operacyjnych,
Ekonometrii,
Ekonomii Matematycznej,
Informatyki Ekonomicznej,
Statystyki,
Matematyki Stosowanej,
Technologii Informacyjnych**

Liczba „samodzielnych” pracowników naukowych: (21)

w tym: profesorów tytularnych: (7)

doktorów habilitowanych: (14)

Zbiorcze zestawienie liczb doktorantów z 7 katedr tworzących WIGE w latach 2006-2013

Lata	Wydział Ekonomii	Wydział Zarządzania	Wydział Gospodarki Międzynarodowej	Wydział Informatyki i Gospodarki Elektronicznej	Łączna liczba doktorantów
2006/2007	45 (37)*	5	1	0	51 (37)
2007/2008	39 (30)	4	1	0	44 (30)
2008/2009	36 (29)	6 (1)	1	0	43 (30)
2009/2010	36 (25)	5 (1)	0	0	41 (26)
2010/2011	34 (23)	1	1	0	36 (23)
2011/2012	24 (13)	0	1	14 (4)	39 (17)
2012/2013	21 (10)	0	1	20 (7)	42 (17)
2006-2013**	87 (66)	7 (1)	2	24 (8)	120 (75)

* Liczby doktorantów podane w nawiasach (...) dotyczą Katedry Informatyki Ekonomicznej.

** Liczby w 8 wierszu nie są sumą liczb podanych w tych samych kolumnach w wierszach 2 – 7.

Ogólne założenia programu studiów doktoranckich na WIGE

Głównym celem studiów doktoranckich na WIGE jest umożliwienie ich uczestnikom przygotowania rozpraw doktorskich, spełniających standardy określone w ustawie prawo o szkolnictwie wyższym oraz w ustawie o stopniach naukowych i tytule naukowym.

Program studiów odzwierciedla potencjał naukowo-badawczy pracowników WIGE. Ma on dobrze służyć przygotowaniu prac doktorskich oraz umożliwić doktorantom należyte przygotowanie do egzaminów doktorskich.

Ważnym elementem kształcenia są wykłady prowadzone w języku angielskim przez profesorów uczelni zagranicznych (minimum osiem sześćogodzinnych bloków wykładowych) o charakterze warsztatów naukowych.

Ogólne założenia studiów doktoranckich na WIGE

Na WIGE duże znaczenie przywiązuje się do mobilności doktorantów. Przewiduje się następujące możliwości:

realizacji części programu studiów w uczelniach zagranicznych,
przygotowywanie rozpraw doktorskich w ramach dwustronnych umów o podwójnym promotorstwie lub doktoracie, podpisywanych przez UEP z zagranicznymi uczelniami,
przygotowywania rozpraw doktorskich przez cudzoziemców w ramach Doctoral Seminars in English.

Oferta studiów doktoranckich na WIGE jest adresowana do absolwentów studiów magisterskich, zainteresowanych studiami doktoranckimi w dziedzinie nauk ekonomicznych, w specjalnościach: **analitka gospodarcza, badania operacyjne, ekonometria, ekonomia matematyczna, elektroniczny biznes, informatyka ekonomiczna, inżynieria finansowa, makro i mikroekonomia, statystyka oraz teoria ekonomii.**

Ogólne założenia studiów doktoranckich na WIGE

Pod koniec roku akademickiego każdy doktorant ma obowiązek wygłoszenia co najmniej jednego referatu w ramach krajowych lub zagranicznych konferencji naukowych, będący *resumé* rocznych wyników prac nad rozprawą doktorską.

Po zakończeniu semestru, każdy doktorant ma obowiązek przedstawienia anonimowej oceny zajęć i prowadzących je wykładowców

Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne zdobyte przez doktorantów WIGE powinny znajdować swój wyraz w wysokiej jakości rozpraw doktorskich, umiejętności prowadzenia samodzielnych badań naukowych w międzynarodowym środowisku naukowym, zdolności do ich wykorzystania w praktyce gospodarczej, a także w wysokim poziomie etyki zawodowej i prospołecznej postawie obywatelskiej.

Program studiów doktoranckich na WIGE

Wyróżniającą cechą programu studiów realizowanego na WIGE jest koncentracja uwagi na metodologii nauk ekonomicznych, gdyż wiedza tego typu, ze względu na jej swoistą uniwersalność, jest szczególnie istotna w czasie przygotowywania rozpraw doktorskich.

**W ciągu 4-letnich studiów doktoranckich na WIGE każdy doktorant:
powinien odbyć cykl praktyk dydaktycznych
w wymiarze:**

doktoranci stacjonarni: 4 x 60 godzin,

doktoranci niestacjonarni: 4 x 10 godzin,

pod kierunkiem opiekuna naukowego lub promotora,

**ma możliwość ukończenia studium pedagogicznego dla doktorantów
i młodych pracowników naukowych.**

Program studiów doktoranckich na WIGE

Rodzaj zajęć	Liczba punktów ECTS	Liczba godzin
Zajęcia obowiązkowe	25,5	125,0
w tym:		
- wykłady	21,5	125,0
- sesje sprawozdawcze	4,0	-
Zajęcia fakultatywne	34,5	345,0
w tym:		
- wykłady	16,5	225,0
- seminarium doktorskie	8,0	120,0
- praktyka dydaktyczna		
studia stacjonarne	10,0	240,0
studia niestacjonarne	10,0	40,0
Łącznie:		
- studia stacjonarne	60,0	710,0
- studia niestacjonarne	60,0	510,0

Program studiów doktoranckich na WIGE

W ramach seminariów doktorskich w Katedrach WIGE doktoranci zdobywają wiedzę, kompetencje i umiejętności, które są niezbędne do prowadzenia samodzielnych badań naukowych.

Wyniki badań prowadzonych przez doktorantów pod kierunkiem opiekunów naukowych są przedstawiane regularnie w ramach katedralnych lub międzykatedralnych seminariów naukowych.

W ramach drugiego i trzeciego modułu (wykłady fakultatywne praktyki dydaktyczne, studium pedagogiczne) doktoranci zdobywają kwalifikacje w zakresie nowoczesnych metod i technik prowadzenia zajęć dydaktycznych.

Fakultatywne wykłady profesorów zagranicznych w ramach program studiów doktoranckich na WIGE

Rok ak.	Prowadzący	Afiliacja	Temat wykładu
2011/2012	Prof. Jean-Christophe Poutineau	Université de Rennes 1	<i>"Recent developments in international macroeconomics"</i>
	Prof. Francis Biesmans	Université de Lorraine	<i>"The logit models as a tool for forecasting"</i>
2012/2013	Prof. Jean-Christophe Poutineau	Université de Rennes 1	<i>"Recent developments in international macroeconomics"</i>
	Prof. François Fontaine	Université de Lorraine	<i>"Estimation of a structural job search model to understand individual wage dynamics"</i>
	Prof. Andreas Paschke	Freie Universität Berlin	<i>Corporate Semantic Web. "Introduction to the Semantic Web". "Semantic Web Technologies". "Corporate Semantic Web".</i>
	Prof. Claude Diebolt	Université de Strasbourg	<i>"Labour Market Adjustments in the Long Run. Are there Cliometric Findings for the Guidance of the Educational Policy in Poland"? "Business Cycles Revisited: A Theoretical, Historical and Statistical Analysis"</i>

Prezentacje wyróżniających się rozpraw doktorskich w ramach programu studiów doktoranckich na WIGE

Rok ak.	Imię i Nazwisko	Tytuł rozprawy doktorskiej
2011/ 2012	Dr Krzysztof Cichy	<i>„Kapitał ludzki i postęp technologiczny jako determinanty wzrostu gospodarczego w nowej teorii wzrostu”</i>
	Dr Agata Filipowska	<i>„Spatial indexing for Creating Company Profiles”</i>
2012/ 2013	Dr Marcin Anholcer	<i>„Analiza porównawcza wybranych algorytmów rozwiązywania nieliniowych zadań dóbr jednorodnych”</i>
	Dr Marcin Bartkowiak	<i>„Wycena opcji na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie w oparciu o modele zmienności”</i>
	Dr Monika Kaczmarek	<i>„Selection of Semantic Web Services for Business Processes”</i>
	Dr Blanka Łęt	<i>„Ekonometryczne modelowanie czynników rynku na rynku surowców energetycznych”</i>

Wyzwania przed studiami doktoranckimi na WIGE

WIGE jest jednym z pięciu wydziałów UEP, na których prowadzone są studia doktoranckie w dziedzinie nauk ekonomicznych, w dyscyplinie ekonomia.

Wyróżnikiem potencjału naukowo-badawczego WIGE są wysokie kompetencje jego pracowników w zakresie ekonomii ilościowej (ekonometria, ekonomia matematyczna, inżynieria finansowa, statystyka) i informatyki (elektroniczny biznes, informatyka ekonomiczna).

Daje to przewagę konkurencyjną oferty studiów doktoranckich na WIGE w stosunku do pozostałych wydziałów UEP i określa strategię działań, zmierzających do zwiększenia atrakcyjności studiów i do pozyskiwania wartościowych doktorantów na tym właśnie wydziale.

Wyzwania przed studiami doktoranckimi na WIGE

Należy dążyć do pozyskania odpowiedniej liczby doktorantów na WIGE tak, aby w pełnym cyklu czterech kolejnych edycji ich liczba wynosiła ok. 40-50 osób, z czego ok. 40 - 50% na studiach stacjonarnych.

O proporcjach między dwiema kategoriami doktorantów powinny decydować dwa kryteria:

maksymalna absorpcja doktorantów trybu stacjonarnego przez Katedry WIGE,

optymalne pozyskiwanie doktorantów niestacjonarnych, *de facto* finansujących realizację programu studiów doktoranckich, ale bez uszczerbku dla jakości i terminowości przygotowywanych prac doktorskich.

Wyzwania przed studiami doktoranckimi na WIGE

- ▣ **Najpoważniejszym wyzwaniem stojącym przed nowymi edycjami studiów doktoranckich na WIGE jest ich umiędzynarodowienie.**
- ▣ **Obok rozwoju indywidualnych przypadków współpracy międzynarodowej, należałoby podjąć ściślejszą i przewidzianą na dłuższy okres współpracę z partnerami zagranicznymi.**
- ▣ **W przypadku WIGE możliwe jest podjęcie ściślejszej współpracy ze starannie wybranymi Szkołami Doktorskimi działającymi przy uczelniach zagranicznych.**
- ▣ **Jednym z aspektów umiędzynarodowienia jest gotowość WIGE do przygotowywania przez cudzoziemców rozpraw doktorskich w języku angielskim.**

Wyzwania przed studiami doktoranckimi na UEP

Upowszechnienie w skali UEP dobrych praktyk stosowanych na WIGE:

umiędzynarodowienie studiów doktoranckich (mobilność doktorantów WIGE, mobilność kadry dydaktycznej UEP, upowszechnienie formuły *thèse en cotutelle*, wykłady profesorów z uczelni zagranicznych w języku angielskim, udział profesorów zagranicznych w Komisjach Doktorskich,...),

przyjęcie analogicznych założeń do programu studiów obowiązujących na WIGE przez inne wydziały UEP mające uprawnienia do prowadzenia studiów doktoranckich w dyscyplinie ekonomia.

Utworzenie w UEP Szkoły Doktorskiej odpowiedzialnej za realizację programów studiów doktoranckich w dziedzinie nauk ekonomicznych w ramach dyscyplin: ekonomia, finanse, nauki o zarządzaniu, towaroznawstwo.

Ważniejsze wyzwania przed studiami doktoranckimi w dziedzinie nauk ekonomicznych w Polsce

Wyodrębnienie dwóch ścieżek edukacyjnych na poziomie studiów magisterskich i doktorskich:

akademickiej, zorientowanej na pracę naukowo-badawczą,

praktycznej, zorientowanej na potrzeby globalnych, krajowych, regionalnych i lokalnych rynków pracy.

Zachowanie dotychczasowych studiów magisterskich o profilu zawodowym i wprowadzenie nowego typu dwuletnich studiów magisterskich typu *master of research*.

Ważniejsze wyzwania przed studiami doktoranckimi w dziedzinie nauk ekonomicznych w Polsce

- **Dwoistość selekcji kandydatów na studia doktoranckie:**
  - stacjonarne – posiadanie dyplomu magisterskiego typu *master of research*,
  - niestacjonarne – posiadanie dyplomu magisterskiego typu zawodowego.

Dwoistość prac doktorskich przygotowywanych przez doktorantów studiów:

- stacjonarnych – odpowiadających kryteriom oceny projektów badawczych stosowanych przez Narodowe Centrum Nauki,
- niestacjonarnych - odpowiadających kryteriom oceny projektów badawczych stosowanych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju.

Ważniejsze wyzwania przed studiami doktoranckimi w dziedzinie nauk ekonomicznych w Polsce

Upowszechnienie instytucji Szkół Doktorskich, jako wiodących i samodzielnych jednostek organizacyjnych, odpowiedzialnych za ofertę edukacyjną dla doktorantów w dziedzinie nauk ekonomicznych: wykłady obowiązkowe i fakultatywne, warsztaty, szkoły letnie, mobilność pracowników naukowo-dydaktycznych i doktorantów, staże naukowo-badawcze, praktyki związane z realizacją prac doktorskich mających charakter innowacyjny lub wdrożeniowy w dyscyplinach: ekonomia, finanse, nauki o zarządzaniu, towaroznawstwo.

Ważniejsze wyzwania przed studiami doktoranckimi w dziedzinie nauk ekonomicznych w Polsce

Stworzenie sieci Szkół Doktorskich, przez wyższe uczelnie publiczne i prywatne w dziedzinie nauk ekonomicznych, działających według podobnych zasad, która zapewniłaby zwiększenie atrakcyjności i elastyczności oferty edukacyjnej dla doktorantów oraz większą mobilność kadry dydaktycznej oraz doktorantów w Polsce.

Umiejscowienie studiów doktoranckich poprzez rozwinięcie Doctoral Seminars in English w podziale na studia stacjonarne i niestacjonarne.

Współpraca Szkół Doktorskich z wiodącymi na świecie jednostkami edukacyjnymi w zakresie studiów doktoranckich .

Ważniejsze wyzwania przed studiami doktoranckimi w dziedzinie nauk ekonomicznych w Polsce

Przyjęcie elastycznego systemu ekwiwalencji pomiędzy praktyką dydaktyczną i badaniami naukowymi prowadzonymi przez doktorantów w ramach grantów badawczych finansowanych przez NCN, NCBiR, MNiSW, Fundację na Rzecz Nauki Polskiej oraz instytucje zagraniczne.

Interdyscyplinarność studiów doktoranckich, odwołująca się do wielodyscyplinarnego wykształcenia absolwentów co najmniej dwóch kierunków studiów magisterskich idąca w parze z otwartością różnych środowisk naukowych na realizację wspólnych projektów badawczych.

SEMINARIUM BOŁOŃSKIE
„Studia doktoranckie w rok po wprowadzeniu KRK”

Dziękuję za uwagę